

AREÁL ONDŘEJOVSKÉ HVĚZDÁRNY – 29. října

DOPRAVA: autobusem od metra Háje do Ondřejova

DÉLKA TRASY: cca 8 km

NÁROČNOST: nenáročná, rovinatá

Na vycházku přišli dvacet čtyři zájemci. Na náměstí v **Ondřejově** nás už čekal náš kamarád a průvodce areálem **Ervín Woller**. Následovala krátká cesta k hlavnímu vchodu do areálu ondřejovské hvězdárny, kde jsme se shromáždili v prostoru před **bustou Josefa Friče**, zakladatele hvězdárny. Zde nám Ervín podrobně popsal historii areálu, vývojové etapy hvězdárny, vznik a účel jednotlivých objektů, od jejího založení až po dnešek. Po krátké diskuzi, kdy odpovídal na dotazy přítomných, jsme se před památníkem Josefa

Friče vyfotili a vydali se na dvouhodinovou procházku historickou i novou částí ondřejovské observatoře. U každého objektu jsme dostali informaci o jeho vzniku a o účelu, ke kterému slouží nebo sloužil. Rozsah, počet staveb sloužících pro astronomické bádání, způsob jakým v dnešní době pozorování vesmíru probíhá mne velice zaujal a do jisté míry překvapil. Myslím, že prohlídka areálu byla pro nás všechny zajímavá a poučná.

Po prohlídce parku, odkud jsou krásné výhledy do Ladova kraje, jsme se vrátili na náměstí v Ondřejově. Zde se naše výprava rozdělila. Skupina čtrnácti turistů se vydala na druhou část vycházky (Ondřejov – Hvězdonic). Ostatní využili MHD a vrátili se do Prahy.

Cesta do **Hvězdonic** je značena žlutou TZ. Součástí trasy je [NS Vodnické vycházky](#) s množstvím panelů informujících o místní přírodě. Částí trasy vede i křížová cesta (pouze obrazy). Šestikilometrovou trasu, která vede většinou s kopce, jsme v pohodě všichni zvládli, užili krásné přírody a čistého vzduchu a vlakem v 15.47 hod. odjeli do **Prahy**.

V roce 1898 zakoupil český amatérský astronom [Josef Jan Frič](#) na vrchu Manda těsně nad [Ondřejovem](#) pozemek pro stavbu své soukromé observatoře. Toto datum je považováno za okamžik založení ondřejovské observatoře.

S výstavbou observatoře se začalo až v roce 1905. Nejprve byla postavena centrální budova (Fričův dům), po které následovaly zahradníkův domek, studovna a celkem čtyři pozorovací

domky, po dvou na každé straně centrální plošiny. Secesní budovy a kupole navrhl architekt [Josef Fanta](#). Celý rozsáhlý areál je upraven jako park se vzácnými stromy a řadou moderních plastik, do něhož jsou zasazeny secesní budovy a kupole původní hvězdárny.

Frič hvězdárnu daroval československému státu dne 28. října 1928 u příležitosti desátého výročí nezávislosti. Observatoř byla spravována [Univerzitou Karlovou](#) až do vzniku [Československé akademie věd](#) v roce 1953. Ta ji od té doby provozuje jako součást svého astronomického ústavu ve spolupráci s dalšími českými observatořemi.

Roku 1967 byl na observatoři instalován [dvoumetrový zrcadlový dalekohled](#), nyní nazývaný [Perkův](#) dalekohled. V té době byl 7. největším dalekohledem na světě; dosud je největším dalekohledem v Česku. Ondřejovská hvězdárna se mimo jiné zasloužila za objev několika stovek [asteroidů](#).
